

Oddělení sledování stavu biodiverzity
Kotlářská 51
602 00 Brno
tel.: 547 427 663
ID DS: ngbdyqr
e-mail: sylvia.holanova@nature.cz
www.nature.cz

OÚ Násedlovice
Násedlovice 129
696 36 NÁSEDLOVICE

NAŠE ČÍSLO JEDNACÍ: 00175/JM/17

VYŘIZUJE: Ing. Sylva Holánová

DATUM: 28. 2. 2017

Odborné stanovisko ve věci posouzení zdravotního stavu lipového stromořadí v Násedlovicích

Předmětem stanoviska je stromořadí lip rostoucích na pozemku p. č. 786/1 a 785/146 v k. ú. Násedlovice. Na základě našeho vyjádření ze dne 15. 2. 2017 byly posouzeny stromy z hlediska výskytu saproxylického hmyzu za účasti entomologa Mgr. Pavla Dedka při místním šetření dne 23. 2. 2017. Až na stromy č. 9. a 5. bylo v minulosti u všech lip provedeno radikální sesazení primární koruny, na svahu nad komunikací dochází k mechanickému poškození kořenů. Následkem poškození stromů, při kterém vznikly rány o průměru i několik desítek cm, byl vznik rozsáhlých dutin a rozvoje hnilob. V současnosti má většina stromů výrazně narušenou nosnou kostru, dochází k rozpadu sekundárních korun, výrazně snížena je i stabilita. Na většině stromů byly nalezeny výletové otvory krasce lipového (*Lamprodila rutilans*), u stromu č. 12. byl prokázán výskyt zlatohlávka skvostného (*Protaetia aeruginosa*). Na základě zjištěných skutečností byl stanoven návrh opatření pro zajištění ochrany ohrožených a chráněných druhů saproxylického hmyzu a provozní bezpečnosti stromů.

Lípa č. 1

Strom s rozpadající se strukturou zejména v horní části koruny, kde dochází k výraznějšímu prosychání. Ve kmeni z východní strany rozsáhlá dutina zasahující až do kořenů, u báze četné výmladky.

Doporučujeme sesazení průběžné osy na úroveň suché větve nad komunikací (viz foto), ostatní opatření dle znaleckého posudku (viz podklady).

Lípa č. 3

Strom se sekundární korunou s výraznějším prosycháním ve vrcholových partiích.

Místo navrženého kácení doporučujeme bezpečnostní řez, zakrácení vrcholové části o cca 1/6 délky koruny (viz foto) a redukční řez sekundární koruny.

Lípa č. 4

Torzo lípy s rozpadlým kmenem a zbytkovou vitalitou.

Stabilizace kmene není vzhledem k rozpadu možná, torzo je vhodné vykácet i přes vysokou biologickou hodnotu jedince.

Lípa č. 5

Strom se zachovalou primární strukturou koruny s lepším zdravotním stavem a vitalitou, než mají ostatní stromy.

Doporučujeme zdravotní řez a stabilizaci spodní kosterní větve směřující k poli obvodovou redukcí, odstranění výmladků na bázi kmene (ošetření dle znaleckého posudku).

Lípa č. 6

Nestabilní jedinec s asymetrickou korunou. Výrazně zhoršená vitalita, otevřené dutiny. Sekundární obrost jen ve spodní části koruny.

Místo navrženého kácení doporučujeme sesazení na torzo odstraněním primární koruny pod rozvětvením (viz nákres).

Lípa č. 7

Po dekapitaci došlo k rozvoji hnilob v osním pahýlu. Sekundární koruna je bez následné péče.

Doporučujeme realizovat opatření dle znaleckého posudku.

Lípa č. 8

Nestabilní torzo prasklého a vyhnílého kmene se sekundárním obrostem. Dutina po vypálení bez biologického potenciálu. Vitální, ale nestabilní jedinec.

Doporučujeme kácení dle znaleckého posudku.

Lípa č. 9

Lípa se zachovalou primární korunou. Na bázi koruny větší řezy po kosterních větvích. Vitální, pro průměrný zdravotní stav ještě perspektivní jedinec.

Ošetření je vhodné realizovat dle posudku.

Lípa č. 10

Osní pahýl se po odstranění primární koruny z vrchní části rozpadá, sekundární obrost bez výchovných zásahů. Ve kmeni přítomné dutiny.

Doporučujeme ponechat pouze torzo stromu zakrácením vrchní části o cca 1,5 m (viz foto). Dále je vhodná redukce počtu sekundárních výhonů a jejich odlehčení obvodovým řezem, odstranění výmladků na bázi kmene.

Lípa č. 12

Původně dvoják s výrazně redukovanou korunou na hlavní kosterní větvi. Kmen je od místa úžlabí rozlomený s rozvinutou hnilobou, hlavní kosterní větev se již rozpadá. Boční kosterní větev je vitálnější, vlivem její velké váhy hrozí rozpad kmene. Ve kmeni nalezen trus zlatohlávka skvostného.

Doporučujeme zachovat torzo stromu výrazným zakrácením boční větve cca 1,5 m nad úžlabím a odstraněním zcela ztrouchnivělé terminální části hlavní kosterní větve (viz foto).

Lípa č. 13

V místě řezu primární koruny vznikla kotlovitě utvářená sekundární koruna, sekundární obrost se vytvořil i níže v místě odstraněných větví.

Proti navrženému kácení doporučujeme odlehčit horní část koruny obvodovým redukčním řezem, aby nedošlo k jejímu rozlámání. Dále je vhodná obvodová redukce sekundárních větví ve spodní části koruny.

Lípa č. 14

Opět se jedná o vyšší torzo se sekundární korunou. Hlavní osa je natolik narušená hnilobou, že hrozí rozpad. Ve kmeni rozsáhlá centrální dutina, kořeny na svahu obnažené a poškozené.

Proti návrhu ošetření doporučujeme vzhledem k rozsahu poškození řez na torzo přibližně dle zákresu (viz foto).

Lípa č. 17

Torzo stromu, přerostlé a přehoustlé sekundární větve vyrůstají pouze na dvou místech ponechaného kmene v blízkosti ran po odřezaných větvích. Z podélných trhlin na kmeni je zjevné riziko vylomení celých shluků sekundárních větví. Kořenový systém stromu byl odkopán, aby mohlo vzniknout parkovací místo.

Vzhledem k tomu, že sekundární korunu již nelze stabilizovat řezem, doporučujeme kácení dle znaleckého posudku.

Závěr:

Ošetření stromu by mělo být realizováno dle arboristického standardu AOPK SPPK A02 002:2015 Řez stromů, je však nutno přihlídnout k zásadám péče o senescentní stromy. V případě radikálního sesazení koruny na torzo doporučujeme opatření realizovat v období vegetačního klidu. Ošetření ostatních stromů je možné provádět ve vegetačním období, v případě hnízdění ptáků však v období mimo hnízdění (nejpozději od konce července). Pro řezy velkých průměrů doporučujeme techniku řízených zlomů, v případě hlavních osních větví by řezy neměly být vodorovné.

Místo vykácených stromů je vhodné realizovat v dostatečně velkých mezerách stávajícího stromořadí výsadbu nových vzrostlejších výpěstků listnatých stromů domácích druhů (např. lípa, javor mléč, dub) minimálně ve sponu odpovídajícím rozestupu původních stromů.

S pozdravem

(podepsáno elektronicky)

Mgr. Petr Slavík

vedoucí oddělení sledování stavu biodiverzity

Podklady:

Ing. Pavel Bulíř, Ph.D., Znalecký posudek č. 94/16. 21. 10. 2016